

Aan Minister

nota

Kamerbrief stand van zaken hoofdlijnenbesluit Schiphol

TER BESLISSING

Datum

14 november 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/14528

Opgesteld door

Bestuurskern
POLS

Beslistermijn

14-11-2023

Bijlage(n)

2

Aanleiding

- Op 2 november heeft het Amerikaanse Department of Transportation (USDOT) een besluit genomen waarin wordt gesteld dat Nederland inbreuk zou maken op het EU-VS Open Skies verdrag. Het besluit van USDOT kan worden gezien als de eerste fase van retaliatie. Zij doen dat met een beroep op de Amerikaanse mededingingsregelgeving. In een tweede fase kunnen verdergaande tegenmaatregelen worden afgekondigd.
- Op maandag 13 november heeft u een brief ontvangen van Eurocommissaris Valean waarin aangegeven wordt dat er serieuze zorgen zijn over het niet volgen van de balanced approach procedure voor spoor 1 (stoppen met anticiperend handhaven).
- Sinds 2 november is er een aantal keren mondeling met u van gedachten gewisseld over het besluit van USDOT en het signaal van de Europese Commissie. U hebt besloten om het stoppen van het anticiperend handhaven op te schorten. Met bijgaande Kamerbrief kunt u de Tweede Kamer informeren over uw besluit.

Beslispunt

Instemmen met het voorleggen van bijgaande concept-kamerbrief aan de Raad voor de Fysieke Leefomgeving (RFL). Na het akkoord van de RFL kan de brief worden verzonden aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

In de brief wordt aangegeven dat:

- U helaas hebt moet besluiten tot het opschorten van spoor 1 van het Hoofdlijnenbesluit Schiphol na een hernieuwde afweging in het samenspel tussen het lopende cassatieberoep en de mogelijke infractieprocedure.
- De noodzaak en het doel om de balans tussen Schiphol en de leefomgeving te herstellen overeind blijft. En dat het kabinet gelet daarop vastberaden is om de balanced approach procedure (spoor 2) door te zetten.
- U met klem een beroep hebt gedaan op KLM, om als grootste gebruikers van Schiphol te bezien welke maatregelen zij kunnen treffen om de geluidsoverlast te beperken.
- Er op korte termijn een wijzigingsregeling zal worden gepubliceerd om de inwerkingtreding van de experimenteerregeling op te schorten en dat de ILT een aanwijzing zal krijgen om het anticiperend handhaven te

continueren. Vervolgens zal Schiphol de feitelijke operationele capaciteit voor het zomerseizoen 2024 opnieuw moeten vaststellen.

- Het kabinet zich realiseert dat het opschorten van het stoppen met anticiperend handhaven een bittere pil is voor de omgeving en dat u zich onverminderd blijft inzetten voor het herstellen van de balans rondom Schiphol.

De landsadvocaat is gevraagd om mee te kijken op de juridische consequenties van het wel/niet opschorten van spoor 1 in het kader van zorgvuldige besluitvorming.

Toelichting

Besluit USDOT

Op donderdag 2 november heeft USDOT een besluit gepubliceerd, waarin wordt gesteld dat Nederland inbreuk zou maken op het EU-VS Open Skies verdrag. Het besluit volgt na klachten van luchtvaartmaatschappij JetBlue en koepelorganisatie Airlines for America (A4A) bij USDOT. De Verenigde Staten zijn van mening dat de Balanced Approach procedure niet gevolgd is voor Spoor 1 van het Schipholbesluit, en dat de procedure niet correct gevolgd zou zijn voor Spoor 2 van het Schipholbesluit. Ook zijn er zorgen over markttoegang voor nieuwe toetreders. De zorgen over markttoegang worden gelinkt aan de aan de Blue Skies Joint Venture verleende *antitrust immunity*.

Brief Europese Commissie

Op 13 november is een brief ontvangen van Eurocommissaris Valean waarin wordt aangekondigd dat er serieuze zorgen zijn over spoor 1 en het niet volgen van de balanced approach. In de brief wordt aangegeven dat de Commissie zich het recht voorbehoudt om in de eerstvolgende ronde een infractieprocedure te starten vanwege strijd met het EU-recht. De Nederlandse regering wordt opgeroepen om alle mogelijke stappen in beschouwing te nemen om in lijn te handelen met EU-recht.

Datum

14 november 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/14528

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Luchtvaart
Afdeling Internationale
Bereikbaarheid

Aan

Minister